

כניסת השבת - 19.13
יציאת השבת - 20.23
רבנו תם (72 דקות זמנית) 21.06
(אופק חדרה)

מתוק מדבש

יום שישי בשעה 17.00 ישודר ב'קול
הלשון' אי"ה שיעור לפרשת השבוע
(להאזנה 03-6171111 לוחצים כוכבית
ובוחרים את השיעור)

שבת - שיעור בשעה 17.00
מנחה בשעה 18.00 ביהכנסת 'בית יוסף'
כרואים הפאים בעת ה'...

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י

הרב ברוך בוקרה שליט"א

פניית הכנסת 'בית יוסף' בעת אולח

ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

שנה שישית - גיליון 250
פרשת דברים תש"פ
שבת חזון

על שבת חזון - לקראת ט' באב

מגילת איכה מסתיימת בפסוק 'השיבנו ה' אליך ונשובה
חדש ימינו כקדם'

הסביר הרב סנדר ארלנגר שליט"א: 'השיבנו' - ימי
התשובה הם כמניין 'אליך' - סא' ימים מט' באב עד יום
הכיפורים. ומדוע מתחילים מט' באב? כי יהודי צריך
לראות אילו ייסורים עברו עלינו מיום הכיפורים הקודם
ייסורים ברמה של ט' באב. ולכן צריכים להתעורר מיד
ולעשות תשובה כי מה יהיה עם כולנו בכל העניינים יקבע
בראש השנה וביום הכיפורים שממששים ובאים.

ישראל לא ידע עמי לא התבונן... (הפטרה לשבת חזון).

חז"ל אמרו כי בית המקדש הראשון נחרב בעוון עבודה זרה,
גילוי עריות ושפיכות דמים. אם כן, כיצד יתכן שישראל
לא ידע' על מה אבדה הארץ?

להבנת התירוץ נקדים מעשה (גיליון אפיריון): מסופר על
יהודי שסבל ייסורים רבים. הוא ניגש לרבו ושאל: 'רבותינו
היו אומרים על הייסורים ששכרם עצום ומאיך אמרו 'לא
הם ולא שכרם' והנה אני זועק כבר כמה חודשים 'לא הם
ולא שכרם' והם לא עוזבים אותי' מדוע?

אמר לו הרבי בא ואספר לך סיפור: פעם אחת החליט שר
המשפטים לערוך סיור בכל בתי המשפט ובתי הכלא
במדינה, הייתה עיירה אחת שבית הכלא שלה היה ריק
כיוון ששם לא היו פושעים כלל. השופטים המקומיים
נכנסו ללחץ... בשבוע הבא מגיע שר המשפטים, הוא יראה
שבית הכלא ריק ומה הוא יחשוב? כנראה שכאן השופטים
לוקחים שוחד... מה לעשות?

הם פנו לחבורת בטלנים יושבי קרנות והציעו להם
שייכנסו לכלא לשבוע ימים בלבד ובתמורה כל אחד יקבל
אלף דולר. אף אחד לא הסכים... הם העלו את הסכום עד
לחמשת אלפים דולר לכל אחד ועדיין אף אחד לא הסכים.

עברו כמה חודשים והנה אחד מאותם בטלנים נתפס
בשעת גניבה, הוא הובא למשפט והשופט גזר עליו שלוש
שנים מאסר. קם הנאשם וזעק 'כבוד השופט זה לא הוגן...
אותי אתה לוקח לכלא? הרי אני תמורת חמשת אלפים
דולר לא הסכמתי להיכנס לכלא לשבוע אחד בלבד וכעת
אתה שולח אותי חנינם לכלא לשלוש שנים?'

'הנמשל' אמר הרבי 'רבותינו האמוראים סבלו ייסורים גם
כשזה לא היה על עוונות שלהם אלא לכפר על כלל ישראל
ולכן הם יכלו לזעוק 'לא הם ולא שכרם' אבל אנחנו... מי
שהוא מאתנו יכול לומר שהוא נקי מעבירות?'

בדור החורבן החושך היה כל כך גדול עד כדי כך שהעם לא
הבין 'על מה אבדה הארץ?' למרות שהעבירות היו קשות.
ומה אתנו? כיצד אנו מתייחסים לייסורים שאופפים
אותנו? האם אנו יודעים לשייך אותם לעוונותינו ולעשות
עליהם תשובה...

אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל (א', א')

רש"י: מתוך שהן דברי תוכחות ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו
לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירן ברמז מפני
כבודם של ישראל...

ידוע כי התורה היא הכפרה לכל החטאים וכמו שנאמר
'זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת...' אם יש את 'זאת
התורה' אז לא צריך 'לא' - עולה' 'לא מנחה' 'לא - חטאת'
כי התורה היא הכפרה המועילה ביותר.

רמז נפלא לכך מובא בשם הגאון מוילנא זיע"א (פנינים): אם
נספור תרי"ג אותיות מהאות ב' הראשונה של חומש
דברים נגיע לאות ב', עוד תרי"ג אותיות נגיע לאות ב' ועוד
תרי"ג אותיות נגיע לאות ה' וקיבלנו 'ברכה'

ללמדנו כי ע"י התורה שבה נצטוונו על תרי"ג מצוות ניתן
להפוך את התוכחה ולזכות לברכה גדולה. **מתוק מדבש!**

לא אוכל לבדי שאת אתכם... ה' א-לוקיכם הרבה אתכם

והנכם היום ככוכבי השמים לרוב... (א', ט"ב)

מדוע משה רבנו המשיל את ישראל לכוכבי השמים ואילו
הקב"ה המשילם בהבטחתו לאברהם אבינו לחול הים?
התשובה: החול הוא צירוף של המון גרגירי חול שקרובים
זה לזה ואילו הכוכבים רחוקים ומפורדים זה מזה.

בזמן שעת ישראל מאוחדים ביניהם הם נמשלו כחול הים
ובמצב כזה קל למנהיגים לשאת אותם ולהנהיג אותם.
אבל כאשר עם ישראל מפורדים ואין ביניהם אחדות אלא
מחלוקות אזי הם נמשלים לכוכבים ובמצב זה קשה מאוד
להנהיג אותם ודבר זה מביא חלילה חורבן וגלות רח"ל.

ע"פ הקדמה זו מבאר בספר 'אפיקי יהודה': משה רבנו
אומר 'לא אוכל לבדי שאת אתכם' ומדוע? משום ש'הנכם
היום ככוכבי השמים' אתם מפורדים ואין ביניכם אחדות
ולכן 'איכה אשא לבדי'... **מתוק מדבש!**

ובציון נה אילתא דפדיחתא

אתה fe קצן ידוע אמרה לחכמה 'בצ'י בצ'ע
בטעות כדור אקמול והוא צוצק פנה צל הכסף מה
אעשה? אמר לה חכמה 'בע'... תצעי לי כאב ראש'

הבו לכם אנשים חכמים ונבונים... (א' יג')

רש"י: חכמים - כסופים...

מהי חידוש לנו רש"י? מסביר הרה"ג יחזקאל לוונשטיין
זצ"ל: 'כסופים' מלשון 'נכספה וגם כלתה נפשי' שפירושה
השתוקקות. ובא רש"י ללמדנו יסוד חשוב: 'חכם' אינו מי
שיש לו כישרונות או ידע רב כפי שאנו נוטים לחשוב, חכם
זה אדם שמשתוקק ונכסף ללמוד ולדעת... **מתוק מדבש!**

וייטב בעיני הדבר ואקח מכם שנים עשר אנשים (א', כג')

הקשה רש"י: ואם בעיני משה היה טוב למה אמרה

בתוכחות? (ראה תירוץ רש"י ע"פ משל ונמשל)

מתרץ בעל ה'שפת אמת' זיע"א: 'בפשטות אכן נראה שהוכיח גם לעצמו על אשר הוטב בעיניו. ומובא בספרים כי המוכיח שכולל עצמו בתוכחותיו ותוכחותיו מתקבלים'. ומוסיף ה'שפת אמת' כי עצם הדבר שהדבר הוטב בעיני משה זה עצמו התוכחה הגדולה לעם ישראל וכפי שמובא בשם חידושי הר"ם זיע"א ש'הדיינים תלויים במעשיהם של ישראל' וכאן נאמר 'ותקרבון אלי כולכם' ופירש רש"י 'בערבוביה לפי שכולם באו אליו ואמרו נשלחה אנשים לפנינו' ובהם הם גרמו שמשה נכשל בזה שהוטב בעיניו. וזה צריך כל אחד לדעת שמעשיו מגיעים גם למנהיגים וע"י זה ישמור מעשיו כראוי... **חוק נפש** *****

רב לכם טוב את ההר הזה פנו לכם צפונה (ב'ג')

הסבר נפלא הובא בספר 'קרבן אבילחם' (לרה"ג יצחק חי בוכזה זיע"א): **הקדמה**: השהייה הארוכה ביותר של עם ישראל במדבר הייתה בארץ אדום כמו שנאמר כאן 'ונסב את הר שעיר ימים רבים' וכמו כן נאמר (במדבר כא, ד) 'ויסעו מהר ההר דרך ים סום לסבוב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך'. ומדוע דווקא שם? מסביר הרב: ידוע כי 'מעשי האבות סימן לבנים' ולכן היו עם ישראל נוסעים וחונים ונוודים במדבר בארץ לא זרועה, סימן לבניהם בדור אחרון שיהיו גולים ונוודים בגלויות ובארצות שונות באין מנוח... ויען כי גלות אדום הוא הארוך והקשה מכולם לכן גם שם במדבר נתעכבו בסבוב את ארץ אדום יותר מכולם עד שקצרה נפשם מזה. **הקדמה ב'**: מובא בזוהר חדש (פרשת בראשית במדרש הנעלם): רבי יוסי בן חלפתא היה יושב לפני רבי יצחק אמר לו 'אולי שמעת על מה התארך ביאת המשיח בגלות הזו?' אמר לו 'לא התארך אלא על ביטול תורה, שכך שמעתי מרב המנונא סבא: שלוש גלויות גלו ישראל וחזרו בזכות שלושת האבות ובגלות הרביעית (גלות אדום) יחזרו בזכות משה... הם גלו על ביטול תורה שנאמר 'זימור ה' על עוזבם את תורת' אמר הקב"ה בגלויות הראשונות הם חזרו בזכות אברהם יצחק ויעקב, עכשיו הם חטאו בתורה שנתתי למשה ונקראת על שמו שנאמר 'זכרו תורת משה עבדי' כאשר יעסקו בתורתו בזכות משה אני גואלם'. **הקדמה ג'**: מובא במדרש 'אין צפונה אלא תורה שנאמר 'צפון לישירים תושיה'

ע"פ ההקדמות הללו מוסבר הפסוק: ה' אומר לעם ישראל 'רב לכם טוב את ההר הזה' קצרה נפשכם מגלות אדום הארוכה מה תעשו? 'פנו לכם צפונה' התעסקו בתורה ואתם נגאלים. **חוק נפש**

רעיון וסיפור – הגזל – מעכב את התפילה

לא תגורו מפני איש כי המשפט לא-לוקים הוא (א', יז)

רבנו האלשיך הקדוש זיע"א ביאר פסוק זה כך: כאשר הדין מטה את הדין, מחייב את הזכאי ומזכה את החייב, הוא עושה עוול לא רק לאותו אדם אלא הוא גוזל מהקב"ה משום שבראש השנה הקב"ה קצב פרנסה לכל בריה וכעת בעקבות הדין המעוות נגרם גזל לראובן וכעת הקב"ה צריך להשלים לראובן את הכסף שנחסר ממנו שלא כדין.

ולכן נאמר 'לא תגורו מפני איש' אל תחשוש לפסוק דין אמת ומדוע? כי 'המשפט לא-לוקים הוא' שאם תטה את המשפט נמצא כי אתה מחייב וגורם עוול לקב"ה.

ובעניין זה סיפור נפלא (מעובד ע"פ מעשה שסיפר הרה"ג גואל אלקריף שליט"א):

היה זה בחודש אלול, באחד הבניינים בעיר בני ברק פרצה שריפה. עוברי אורח הזעיקו את מכבי האש, ובחסידי ה' לאחר התזת מים בצינורות לחץ כבתה השריפה.

בקומת הקרקע של אותו בניין התגוררה אישה אלמנה, שאמנם לא ניזוקה מהאש ומהעשן, אך נגרם לה נזק מהמים הרבים שהותזו כדי לכבות את האש. היא הזעיקה את ביתה, אשר מזה עשר שנים לא זכתה לפרי בטן, יחד הן גרפו את כל המים, ייבשו וניקו את הרהיטים והכניסו את כל הבגדים והמצעים לכביסה.

השכנים הגיעו להתנצל, אך האישה הרגיעה אותם ואמרה: 'זו אינה אשמתכם, העיקר שביתכם לא נשרף ב"ה! אני מוכנה לקבל את הצער והייסורים האלה באהבה'.

במהלך עבודות הניקיון בבית, גילתה לפתע הבת באחת המגירות מכתב סגור. היא התבוננה בכתב שע"ג המעטפה וראתה לפליאתה שהמכתב ממוען אליה. היא פתחה את המכתב, והנה היא רואה שמדובר בדרישה לתשלום חוב מאת רופא שיניים בעיר גייטסהד, שם למדה לפני כעשר שנים. היא נזכרה שבזמנו אכן טופלה ע"י רופא זה ונותר לה חוב בסך 280 דולר.

במכתב הוא כותב לה, שכיוון שהיא גרה כעת בארץ, יש אפשרות להעביר את הכסף לבנו שנמצא בארץ ישראל וגר בבני ברק. התאריך שהופיע על גבי המכתב היה, כאמור, תאריך מלפני עשר שנים... התברר, שאמה התכוונה להביא לה את המכתב, היא הניחה אותו בתוך המגירה אך לבסוף שכחה להעביר לה אותו.

הבת התקשרה מיד לבנו של הרופא, אך התברר שהוא עבר דירה ולא ידוע להיכן. היא התקשרה לגייטסהד כדי לברר והודיעו לה שרופא השיניים נפטר. היא הצליחה להשיג את השותף שלו, והלה עדכן אותה כי הבן עבר מבני ברק לבית שמש. הוא מסר לה את מספר הטלפון שלו, וכך היא הצליחה סוף סוף להשיגו. היא ביקשה ממנו את פרטי חשבון הבנק שלו וביצעה העברה בנקאית לחשבוננו. באותה שנה נפקדה האישה וזכתה לבן זכר...

'אני מתפללת עשר שנים, מייחלת, מצפה ומקווה שהקב"ה ישמע לתפילתי – אך מנהיג העולם מסתכל על ידיו של האדם ובודק אם הן נקיות מגזל. כשאדם בא עם ידיים שיש בהן גזל. אזי התפילות אינן מתקבלות' אמרה האישה. 'עשר שנים אני שופכת תפילות בלי סוף, אך התפילות לא עולות לשמים, כי הגזל חוצץ בעדן. והנה, מיד כשהלכתי לעשות מצווה ולסייע לאמי – מן השמים זיכו אותי לתקן את עוון הגזלה ולהשיבה לבעליה, ורק אז, לאחר עשר שנות המתנה וציפייה, התפילה עלתה לשמים והתקבלה' עד כמה צריכים אנו להיזהר שכל הממון שלנו יהיה כשר כיוון שהגזל – מעכב את קבלת התפילה

ה' יזכנו, אמנן! שבת שלום ומבורך!

לעילוי נשמת: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / מימון ספירו בן מוזל טוב ז"ל רחל (רשל) בת נעימה ז"ל – יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת כל התורמים לעלון: דקל מלכה – להצלחה כללית / אורי ישראל – רפ"ש סוזן בת ימנה – רפ"ש / אהרון בן מסעודה – רפ"ש / דוריאן הודיה בת נעמי – לרפואה שלימה / אביב בן גרשון ושלומית בת משה לשלום בית, בריאות ונחת